Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Maite Rodrigez Romero

Busturia, Bizkaia (1931)

Aurkibidea

Biografia

Axpeko Urkitza baserriko alaba, Sukarrietako mugetan dagoen etxekoa. Aita bertakoa zuen eta ama Sukarrietakoa. Lau neba-arreba nagusiago izan zituen. Gerran, aita lau urtez Bidanian (Gipuzkoa) eta urtebetez etxeko ganberan egon zen ezkutatuta, faxisten beldurrez, beste asko hil egin zituzten-eta. Baserrian hazi eta bizi izan denez, bertan aritu izan da beti lanean eta oso ondo ezagutzen ditu bertako eginkizunak. Senarra Foruko Landaberdekoa izan zuen.

Zintak

BUS-004

- **Proiektua**: Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Goiria Mendiolea, Nerea
- **Data**: 2012-01-19
- **Iraupena**: 38 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Kodifikatzailea**: Goiria Mendiolea, Nerea

BUS-005

- **Proiektua**: Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Goiria Mendiolea, Nerea
- **Data**: 2012-02-03
- **Iraupena**: 28 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Kodifikatzailea**: Goiria Mendiolea, Nerea

Pasarteak

1. Aita lau urtez etxetik kanpo ez zezaten hil

- **Erref**: BUS-004/002
- **Iraupena**: 0:01:30. **Hasi**: 00:02:28. **Bukatu**: 00:03:58
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerran hildakoak eta zauritutakoak

Laburpena:
Gerra Zibilean aita lau urtez Bidanian (Gipuzkoa) izan zuen hara ihesean

joanda. Hainbat axpetar hil zituzten gerran eta bere aitak horregatik egin zuen hanka.

2. Txakurra armairu barruan ezkutatuta beldurrez

- **Erref**: BUS-004/003
- **Iraupena**: 0:00:56. **Hasi**: 00:03:58. **Bukatu**: 00:04:54
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939)

Laburpena:
Gerra Zibilean, bere ahizpak neskame lanetan aritzeko joan ziren etxetik. Neba basora joaten zen munizioa eroaten soldaduei. Behin, txakurra desagertu zitzaielakoan, armairu barruan ezkutatuta topatu zuten.

3. Aita etxean ezkutatuta

- **Erref**: BUS-004/005
- **Iraupena**: 0:02:43. **Hasi**: 00:05:54. **Bukatu**: 00:08:37
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Gerratik itzulera

Laburpena:
Gerra Zibila zela-eta, aita lau urtez egon zen Bidanian (Gipuzkoa). Bermeoko kamioi batean etorri zen bueltan; hala ere, ezkutatuta egon zen urtebetez etxeko kamaran (ganbaran). Maitek ez zekien aita han zegoenik ezkutatuta. Herritarren beldur zen, Busturian faxista asko zeuden-eta.

4. Batelean gereziak osten

- **Erref**: BUS-004/006
- **Iraupena**: 0:00:47. **Hasi**: 00:08:37. **Bukatu**: 00:09:24
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako kontuak

Laburpena:
Kuadrillan zazpina neska eta mutil ziren. Batel bat zuten eta harekin jolasten zuten askotan. Kanala aldera joaten ziren batelean eta gereziak zelan osten zituzten kontatzen du.

5. Itsasoan zein baserrian gizonezkoaren pare

- **Erref**: BUS-004/008
- **Iraupena**: 0:02:50. **Hasi**: 00:09:54. **Bukatu**: 00:12:44
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

- Itsasoa » Arrantza-kanpainak » Beste batzuk

Laburpena:
Maite asko aritu izan da itsasoan eta itsasadarrean. Aita hil ostean nebagaz batera itsasora joandako da Gabonetako jaki bila. Baserrian ere lan asko egindakoa da, baita gizon beharretan ibilitakoa ere. Hala ere, sekula ez zioten utzi kodaina pikatzen. Hogei ogerlekoren truke ikasi zuen behia eransten eta beti damutu izan zaio.

6. Udatiarrak lapurretan

- **Erref**: BUS-004/010
- **Iraupena**: 0:02:21. **Hasi**: 00:13:04. **Bukatu**: 00:15:25
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Oporrak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:
Udatiarrek asko osten zuten baserrietan. Behin horietako batekin gertatutakoa kontatzen du. Beraien etxeko lurren mugak ondo markatuta daude, mugarri batean daude denak.

7. Idiekin hondartzako harea garraiatzen

- **Erref**: BUS-004/013
- **Iraupena**: 0:01:00. **Hasi**: 00:16:50. **Bukatu**: 00:17:50
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:
Bere senarrak Sukarrietako hondartzatik harea ateratzen zuten obretarako. Lau idi zituzten eta berak gobernatu behar izan zituen senarra gaixotu eta gero.

8. Konformidade handia

- **Erref**: BUS-004/014
- **Iraupena**: 0:01:27. **Hasi**: 00:17:50. **Bukatu**: 00:19:17
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak

Laburpena:
Gaur egungo ume eta gazteek etxean paga eskatzen dute, beraiek ez zuten horrelako burutaziorik. Ez zuten goserik izan, ezta soberan ere.

9. Odolostek lan handia zuten

- **Erref**: BUS-004/016

- **Iraupena**: 0:01:10. **Hasi**: 00:19:30. **Bukatu**: 00:20:40
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Abere-hiltzea

Laburpena:
Odolosteak egiteko lan asko egin behar da aurretik, egun osoa behar da prestaketarako. Bere senarra Foruko Landaberdekoa zen eta behin ume bat odolosten baldera jausi zen; berriro dena batu eta baldera bota zuen amaginarrebak.

10. Txerri-hiltzea ilbeheran

- **Erref**: BUS-004/018
- **Iraupena**: 0:01:29. **Hasi**: 00:20:53. **Bukatu**: 00:22:22
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna
- Baserria » Baserriko lanak » Abere-hiltzea
- Baserria » Baserriko lanak » Lurra lantzea

Laburpena:
Txerria hiltzerakoan, ilargia ilbeheran egon behar da. Sukarrietako kolonian sei bat txerri hiltzen zituzten eta beti arrak irteten zitzaizkien. Jakin egin behar da txerria noiz hil. Emakumezkoa hilerokoarekin egonez gero ez zuen parte hartzen, txerrikia alferrik galtzen baitzen.

11. Dotrina eta gaiztakeriak

- **Erref**: BUS-004/027
- **Iraupena**: 0:02:53. **Hasi**: 00:33:05. **Bukatu**: 00:35:58
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako kontuak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Dotrina

Laburpena:
Gabonetan opari gutxi jasotzen zituzten: trapuzko panpinak, eskolarako materiala... Eskola maistrak gaiztoak ziren; mutilen maisuak, ostera, onak. Mutilak udaletxe ondoan egon ziren, aparte. Dotrina abadeagaz jaso zuten, ez mojekin. Orduko pare bat gaiztakeria kontatzen ditu.

12. Gaupasaz garia ebakitzen

- **Erref**: BUS-005/002
- **Iraupena**: 0:02:56. **Hasi**: 00:00:13. **Bukatu**: 00:03:09
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:
Behin San Kristobal batzuetan goizaldeko bostetan erretiratu zen etxera eta aita zain izan zuen zerragaz eskuan garia ebakitzen joateko. Zerrak harri bat jo eta ia-ia atzamarra ebaki zuen. Odola dariola egon arren, garbitu ostean solora bueltatu behar izan zen aita ez haserretzeko. Hala ere, handik gutxira etxera joan zen sabaira lotara, aitak ohera ez sartzeko esan baitzion.

13. Aita-alabak haserre

- **Erref**: BUS-005/003
- **Iraupena**: 0:01:59. **Hasi**: 00:03:09. **Bukatu**: 00:05:08
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:
Itsasadarraren ibarretara joaten ziren batelean etxerako belar bila. Behin aitak zigortu egin zuen eta mendeku bezala ez zion aitari belarretan lagundu. Ondorioz, aitak ezin izan zuen belarretan joan eta denek eman zioten arrazoia Maiteri.

14. Batelean belar bila

- **Erref**: BUS-005/004
- **Iraupena**: 0:00:52. **Hasi**: 00:05:08. **Bukatu**: 00:06:00
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:
Itsasadarraren ibarretara joaten ziren batelean etxerako belar bila. Bost kargatan gurdikada bat belar ekartzen zuten. Itsasadarren beste aldekoek bertatik pasatzen zituzten txahalak Mundakan hiltzeko.

15. Erditzeetan behiari ardoa eta andreari oilo-salda

- **Erref**: BUS-005/005
- **Iraupena**: 0:02:00. **Hasi**: 00:06:00. **Bukatu**: 00:08:00
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak
- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Jaiotzak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:
Lehen ganaduari ardoa ematen zitzaion erditzerakoan, eta beraien behi batek ardo-botilari begiratu eta ahoa zabaltzen zuen zuzenean. Emakumeei umea izaterakoan, ostera, oilo-salda ematen zitzaien, oilategiko oilorik zaharrenarena hain zuzen ere. Bere amak iloba guztiei eraman zien oilo zaharra eta berari inork ez zion eroan.

16. Umea izan ostean elizara sartzea

- **Erref**: BUS-005/006
- **Iraupena**: 0:02:07. **Hasi**: 00:08:00. **Bukatu**: 00:10:07
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Sakramentuak
- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Jaiotzak

Laburpena:
Amak umea izan ostean, 8 bat egunez ohean egoten ziren eta gero bizimodu normala egiten zuten. Elizara sartzea derrigorra zen, hori zen amak egin behar zuen lehen irteera ohetik altxa eta gero. Berak klinikan izan zuen alaba eta elizara eroan zuten umea bataiatzera berriro klinikara eroan aurretik.

17. Maistra frankista

- **Erref**: BUS-005/008
- **Iraupena**: 0:03:31. **Hasi**: 00:14:34. **Bukatu**: 00:18:05
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Zigorrak

Laburpena:
Eskolan Maiteri Amada izenez deitzen zioten mojek. Behin, bere eskolako lagun bat bandera altxatzerakoan eskua ez altxatzeagatik eta ez abesteagatik zigortu zuten. Lagun horrek etxean behar asko zuen eta haren ama agertu zen eskolan alabaren bila, baina amak ere ez zuen ezer lortu. Maistra guztiak ziren erdaldunak. Erdaraz egin behar izaten zuten, bestela zigortu egiten zituzten; batzuetan apropos egiten zuten "cuarto cerrado"ra joateko eta bestelako lanik egin behar ez izateko.

18. Kuadrilla bihurria

- **Erref**: BUS-005/009
- **Iraupena**: 0:01:57. **Hasi**: 00:18:05. **Bukatu**: 00:20:02
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:
Bere kuadrillakoak nahiko okerrak ei ziren. Behin bere lagun batek, Laurak, belarretan zebiltzala beroa zuela-eta, astoa utzi eta urtera egin zuen salto kulerotan. Mundakako erromeriara joaten ziren lagunak gaztetan eta orduan ere ibiltzen ziren mutilekin. Bere lagun batek mutil batekin izandako elkarrizketa kontatzen du.

19. Mezara bidean sasitzara jausi

- **Erref**: BUS-005/011
- **Iraupena**: 0:01:13. **Hasi**: 00:21:26. **Bukatu**: 00:22:39
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:
Sasiek ere ikusi egiten ei zuten eta kontuz aritu behar izaten zen mutil-lagunagaz. Domeketan goizeko zazpietako mezara joaten ziren. Behin bidean galdu eta sasi artera jausi zen eta dena urratu zuen.

20. Axpeko batzokia

- **Erref**: BUS-005/015
- **Iraupena**: 0:00:36. **Hasi**: 00:25:00. **Bukatu**: 00:25:36
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Jarrera politikoak » Alderdien egoitzak

Laburpena:
Axpeko batzokia non zegoen azaltzen du. Aita batzokiko kidea zen, eta joaten zen bakoitzean gailetak ekartzen zizkion Maiteri.

21. Kanalako jaietara batelean

- **Erref**: BUS-005/018
- **Iraupena**: 0:00:57. **Hasi**: 00:27:00. **Bukatu**: 00:27:57
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Beste toki batzuetara jaietara

Laburpena:
Kanalako jaietan, Andra Marietan batelean pasatzen zuten itsasadarra. Garitxolei sua emanda egiten zuten argia.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-10-30

CC-by-sa | **Ahotsak.eus**
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com